СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVI. Ч. 61. Джерзі Сити, Н. Дж., середа, 16-го березня 1938. No. 61. Jersey City, N. J., Wednesday, March 16, 1938. VOL. XLVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

РІЧНЕ ЗАСІДАННЯ УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ. — Минулого понеділка, 14 березня ц. р., розпочалося річне засідання головного уряду У. Н. Союзу в Союзовім домі при 83 Ґренд ст. у Джерзі Сити. Наради відкрив головний предсідник Микола Мурашко, після чого почалися звіти головних урядників, контрольної комісії і головних радних. Присутні на нарадах є: гол. предс. М. Мурашко; заступники: пані М. Малевич і Г. Герман; гол. рек. секретар Д. Галичин, гол. фін. секретар-касієр Р. Слободян; члени контрольної комісії: Д. Капітула, д-р А. Т. Кібзей, О. Е. Малицький, С. Куропась, Р. Смук; головні радні: Т. Шпікула, І. Лисак, М. Давискиба, А. Шумейко, І. Гузар, С. Слободян, О. Запоточний, І. Ваверчак, В. Дідик, Юлія Баволяк, Степанія Палівода.

„КУРЦ УНД БІНДІНҐ".

ВАШИНҐТОН. — Німецький амбасадор у Вашинґтоні, Ганс Дікгоф, повідомив секретаря Гола, що Австрія як окрема держава перестала існувати і стала нерозривною частиною Німеччини. Дікгоф також сказав, що німецька дипльоматична служба перебрала всі обовязки заступати Австрію і перебрала під свою оруду всі австрійські посольські і консулярні будинки.

ПЕРЕДБАЧЕННЯ ДОДА.

НЮ ЙОРК. — Бувший американський амбасадор до Берліну, Вілієм Дод, на відчиті в Ню Йорку сказав, що черговим кроком Німеччини тепер буде Чехословаччина. Але це зараз не станеться, тільки по певному часі, коли успокоїться загранична опінія і світ поволі привикне до зникнення Австрії. Дод говорив, що Німеччина є тепер у наступі і вона прямує до створення величезної імперії.

БОРОТЬБА З КОМУНІСТИЧНИМ МІКРОБОМ.

ОЛБАНІ. — Стейтовий сенатор МекНебо вніс перед нюйорську леґіслятуру законопроєкт, у якому говорить, що всі люди з комуністичними переконаннями не повинні мати доступу до федеральної, стейтової і муніципальної служби, а то тому, що виразною програмою комунізму є повалити при помочі терору конституцію Злучених Держав Америки і завести комуністичну диктатуру. МекНебо гостро критикував предсідника дільниці Менгетену, Ізаакса, за те, що він приняв на дуже відповідальне становище діяльного комуніста Ґерсона. Тим Ізаакс цілком потоптав довіря своїх виборців. В його законопроєкті також говориться, що всіх учителів і вчительок, заражених комунізмом, не повинноси приймати на службу, щоб вони цими переворотними доктринами не звихали молоді.

І В ГОЛІВУДІ БОРОТЬБА З КОМУНІЗМОМ.

ГОЛІВУД (Каліфорнія). — Відомий англійський фільмовий артист Джордж Арлис, що тепер працює в Голивуді, опублікував листа, в якім накликає фільмових артистів, щоб викорінювали зпоміж себе комунізм і всяку іншу вульґарність, та в той спосіб привертали фільмовому званню гідність і повагу. З його листа виходить, що орґанізація фільмових артистів „Еквиті" знаходиться в руках комуністичних провідників. Арлис закликає, щоб перевести масові збори „Еквиті", а більшість, яка є проти комунізму, вибере новий, некомуністичний заряд.

ОБМЕЖЕННЯ ПІДМОГИ БЕЗРОБІТНИМ У НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК. — Ля Ґвардія заявив, що з огляду на відмову стейтового уряду прийти з підмогою місту Ню Йорку заряд міста мусить обмежити підмогу безробітним на 10%, що винесе біля одного міліона місячно.

ГВИТНЕЙ ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО КРАДІЖУ.

НЮ ЙОРК. — Фінансіст Ґвітней признався перед судом до крадіжу бондів, що були зложені під його опіку, і додав, що буде говорити все, щоб вияснити вцілості цю справу.

КРИТИКУЮТЬ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШИНҐТОН. — У конґресі вибухла знову гаряча дебата над справою розбудови американської фльоти. Конґресмен Тинкем сказав, що недавно в англійському парляменті Винстон Чорчил заявив, що між Анґлією й Америкою існує „знамените порозуміння", а президент Рузвелт, секретар Гол і адмірал Лігі заявляли, що між Анґлією й Америкою нема порозуміння. В той спосіб вони посупали нельояльно і зрадливо супроти свого власного краю. Тинкем додав, що вони тим штовхають Америку до війни, яка незадовго вибухне.

СВІТ В ОБРАЗКАХ



АРМІЯ, ЩО ПЕРЕСТАЛА ІСНУВАТИ.

Одіті в білі пелерини, щоб не датися видіти на білому снігу, австрійські інфантеристи беруть участь у зимових маневрах. Приготовлялися, видно, до війни, але здали край без бою. Набудуче австрійської інфантерії, осібної від німецької, вже не буде.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЛЯ І ПОЛЬСЬКІ „ЗЄМЯНЄ".

Львівське „Діло" пише: Загально відомо, що наш промисл, ремесло і торговля майже виключені від достав для державних чи комунальних установ. Проте час до часу чути алярми про нібито якісь привілеї українців у цій ділянці, одні з тих алярмів, у яких годі дошукатися здорового глузду. Найновіше число „Торговлі і Промислу" містить **довірочний обіжник-комунікат** східньо-галицького „Звйонзку Зємян" на тему достав сільсько-господарських продуктів для війська. В обіжнику є широко, навіть циферно представлені „привілеї" українців при цих доставах, причому під адресою польських „земян" містить обіжник багато докорів за занедбання відтинка торговлі збіжжям. Підіймаючись достав для війська, „земянє" між іншим — мовляв — **„ослабилиб українську торговлю"**.

СПІР ЗА БОРОДУ ПРОРОКА.

В Сараєві прийшло недавно до крівавої бійки між тамошніми музулманами за... бороду пророка. У тамошнім мечеті переховували буцімто правдиву бороду пророка Магомета. Цю бороду боснійські магометани вважали своїм найбільшим скарбом. Недавно у мечеті вибухла сварка, бо один із „вірних" почав сумніватись у правдивість тієї святої бороди. Дискусія стала незвичайно палка і коли всі усні арґументи виявилися мало переконливі, гарячіші дискутанти вжили гостріших. У рух пішли кулаки, палиці і ножі. В тій гарячій дискусії взяло участь більше як 20 вірних синів Магомета.

Незвичайно палку дискусію мусіла щойно заалярмована поліція перервати і погодити всіх тих, що сумнівалися в автентичність бороди пророка.

ЗБОЖЕВОЛІЛА ЧЕРЕЗ ПОЛЯРНУ ЗОРЮ.

У місцевості Радошів, на Шлеську, вчителька Стефанія Кемпківна так перенялася явищем полярної зорі, яку там було видно, що збожеволіла. В дуже грізному стані перевезли її до лічниці.

ЖИВЦЕМ ПОХОВАНИЙ.

У Роґізниці недалеко Спліту в Дальматії трапилася недавно подія, що викликала величезне враження серед тамошніх мешканців. У тій місцевості мешкав селянин на назвище Іван Ковач, який мав уже 50 літ і хорував на дихавицю. Лікарі заповідали йому швидку смерть. Одного дня хорий селянин не піднісся вже зо свого ліжка і не давав ніяких знаків життя. Третього дня після тієї сповидної смерти родина уладила Ковачеві похорон. Тамошнім звичаєм похоронили його в мурованій гробниці, значить без домовини.

Першої ночі після похорону переходили попри цвинтар мешканці того села та митні урядовці. Біля гробниці почули вони якийсь голос, що кликав мов з гробу. Селяни, які думали, що то дух небіжчика кличе їх до себе, кинулися чим дужче втікати.

Зате розсудніші та відважніші були митні урядовці, які підозрівали, що десь недалеко скрилися пачкарі, які таким чином хотять вистрашити митників. Як завжди недовірчиві, затрималися вони й почали надслухувати, чи таємничий голос знову не відізветься.

Та голос більше не відізвався. Минув тиждень і щойно по тому часі митні урядовці рішили повідомити поліцію про свої помічення. На те місце приїхала судово-лікарська комісія і вона теж негайно ствердила, що Ковача поховали живцем. Коли Ковач пробудився з летарґу, намагався відвалити камяну плиту гробниці, але не стало вже йому до того сил. Він помер „удруге" з виснаження і голоду.

150 РОКОВИНИ АВСТРАЛІЇ.

Цього року Австралія святкує 150-ті роковини свого „існування". Тобто не існування як континенту, але як анґлійської карної кольонії, яку 26. січня 1738 р. оснував ґубернатор Філіп, що приїхав до сиднейського заливу з 11 кораблями, 767 вязнями і понад 200 вояками. З приводу того ювилею появилися спеціяльні почтові марки з написом: „Губернатор Філіп у сиднейському заливі, 1788".

ПРИСУД У СПРАВІ ЗЛОВЖИВАНЬ В М. З. А. У ЛЬВОВІ.

Трибунал окружного суду у Львові видав присуд у процесі Сеньковского й тов. за зловживання в Міськім Апровізаційнім Заведенні, де пропало м. ін. 150,000 кґ. вугілля. Филікса Сеньковского засудили на кару вязниці 2 років і 6 місяців та на втрату публичних і почесних громадянських прав упродовж 5 літ; обв. Юзефа Фітя на 10 місяців вязниці з завішенням виконання кари впродовж 3 літ; обв. Юж. Чобка засудили на 300 зл. гривни; обв. Ст. Станкевича — на 1 рік вязниці з завішенням на 4 роки; обв. В. Бадіяна і д-ра І. Третера суд звільнив від вини й кари.

ЗДЕФРАВДУВАВ 25,000 ЗЛ. І ПРОГРАВ У КАРТИ.

Інспектор Союзу Кас Ощадности у Варшаві, Ян Виржутович, підчас ревізії відділу К. К. О. у Варшаві ствердив, що директор того відділу, 32-літній Чеслав Щепан Чекаліньскі від 24-го до 29-го січня ц. р. здефравдував з каси К. К. О. коло 25,000 злотих з ощадностевих конт. За дефравдантом, що здефравдовані гроші мабуть програв у карти, розіслали стежні листи.

ПЕКОЛЬНА МАШИНА У МЕШКАННІ ДИРЕКТОРА РОСІЙСЬКОГО ЧАСОПИСУ.

З Софії повідомляють, що там у мешканні директора російського протикомуністичного часопису, „Голос Росії", Коленовича, вибухла пекольна машина. Від вибуху згинув москаль Михайлович, що був тоді в кімнаті; його жінка і син ранені. Коленович тільки тому врятувався, що на хвилину перед вибухом вийшов з хати. Початкове слідство не виявило, хто підложив пекольну машину.

ГОРЩОК ІЗ ЗОЛОТИМИ РУБЛЯМИ.

З Хабаровська повідомляють, що там при земних роботах знайшли мідяну посуду, виповнену царськими золотими рублями на суму 25,000 рублів і тисячу рублів сріблом. Золоті монети забрала влада.

НАПРУЖЕННЯ МІЖ ЛИТВОЮ І ПОЛЬЩЕЮ ЗРОСТАЄ

ВАРШАВА. — В польськім сенаті кликнув один з сенаторів: „Маршируймо на Ковно!" Цей оклик стрінувся з ентузіястичним приняттям з боку всіх польських сенаторів. А це означає, що в Польщі є сентимент, щоб скористати з замішання в Европі й або піти походом на Литву, або застрашенням змусити її навязати з Польщею правильні дипльоматичні зносини і тимсамим задокументувати, що вона зрікається Вильна і тої литовської землі, яку Польща забрала. Що ситуація поважна, видно також і з того, що польський міністер заграничних справ, Бек, що є на вакаціях у Неаполю в Італії, перервав вакації й спішить до Варшави. Є факт, що Литва концентрує поважні військові сили на польсько-литовській границі. Вину за те, що на тій границі вбито польського жовніра під Марцінканцями, приписують литовці Польщі, бо польського жовніра вбито на литовській землі. Польська преса радить Литві погодитися з Польщею, а свою увагу звернути на Мемель, де вже повівають свастики, бо Німеччина цілком певно захоче тепер зробити з тою пристанню те, що зробила з Австрією.

НІЩО НЕ РОЗЛУЧИТЬ.

ВІДЕНЬ. — Ніякого австрійського цісаря не витано впродовж історії з таким великим захопленням, яким повитано у Відні Адольфа Гітлера, що колись жив у тім місті як бідний робітник. Маси не хотіли розходитись і облягли готель „Імперіяль", у якім замешкав Гітлер. Він був змушений вкінці вийти на балькон і сказати кілька слів, у яких підкреслив, що ніяка сила, ніякі муки і ніяке нещастя не можуть уже більше розлучити того німецького народу, що тепер обєднався через злиття Австрії з Німеччиною.

ЯК У ГОДИННИКУ.

ВІДЕНЬ. — По вулицях Відня видно тисячі німецьких жовнірів. Всюди по урядах переводять зміни. Все є під контролею націстів. Поарештовано непевних людей, а інших держать під контролею поліції. З того, що переводиться, видно, що плян перебрання влади націстами був уже давно добре підготований до найменших подробиць. Тому все йде дуже складно. Є напади на жидівські склепи. Націсти оголосили через радіо осторогу, що є такі невідповідальні одиниці, які використовують цей момент для особистих користей і грабують. Наказано їх негайно арештувати.

ПЕРЕПОЛОХ СЕРЕД ЖИДІВ.

ВІДЕНЬ. — Націсти видали зарядження, що жиди не можуть бути суддями. Те саме буде з адвокатурою, нотаріятом і т. п. Вже уступив диригент віденської опери Бруно Вальтер. Він жид. Арештовано д-ра Гайнріха Наймена, відомого специяліста від горла, що лікував теперішнього князя Віндзору, коли він був англійським королем. Він також жид і давав бувшому канцлерові Шушніґові гроші на влаштування плебісциту.

ЗВИВАЮТЬ ЗАГРАНИЧНІ ПОСОЛЬСТВА.

ВІДЕНЬ. — Дипльоматичні представники зачинають звивати свої представництва і забиратися з Австрії. Відень став уже звичайним німецьким містом.

ІТАЛІЯ НЕЗАДОВОЛЕНА.

РИМ. — Преса пише про злиття Австрії з Німеччиною в такий спосіб, що можна вносити, що Італія незадоволена з того, що її заскочено. Гітлер вислав Мусолінієві телеґраму такого змісту: „Мусоліні, я тобі ніколи цього не забуду". Мусоліні відповів: „Моє становище подиктоване приязню, яку заключили наші дві держави, і яку освячено віссю". Оте, що Мусоліні не виявив ніякої радости з приводу успіхів Гітлера, вказує, що Мусоліні незадоволений.

БЛЮМ ЛАТАЄ.

ПАРИЖ. — Леон Блюм зліпив з бідою уряд „народнього фронту". Ледви чи вдасться з ним щось зробити. Він хіба на руку Німеччині, бо слабий.

НА ВСЯКИЙ ВИПАДОК.

ПРАГА. — Чехословаччина скріпила пограничну сторожу на границях з Німеччиною. Границю ту замкнено і нікого не впускають до Чехословаччини.

ВІДПОВІДЬ АНҐЛІЇ.

ЛОНДОН. — Назагал панує в Анґлії незадоволення. Думали, що уряд зробить якийсь серіозніший крок супроти Німеччини. Та нема надії, щоб так сталося. Зате є інша відповідь. Премієр Чемберлейн заявив, що на нову ситуацію в Европі треба глядіти в такий спосіб, що треба збільшити зброєння й армію. Вже беруться орґанізувати силу з одного міліона добровольців, які в міру потреби булиб обернені в одну мить у вояків.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Co., Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МІСТ ДО ДИКТАТУРИ

Серед загального шуму за новий податковий закон американське громадянство не звернуло належної уваги на законопроєкт, підсунений непомітно конґресові, що може мати величезне значіння для будучого політичного розвою Америки. У заголовку проєкту говориться, що він має на цілі „запобігти паскарству в часі війни та вирівняти воєнні тягарі й у цей спосіб скріпити оборону краю й удержання миру", але зміст його такий, що деякі законодавці кажуть, що він повинен би називатися „проєктом для заведення диктатури на випадок виповідження війни".

На основі цього проєкту президент Злучених Держав мав би дістати право робити самовільно, себто не питаючися ні народу ні його представників у кронґресі, величезну масу річей. Він мав би право брати людей до військової й цивільної служби. Він мав би надавати дозволи на ведення торговельних і промислових підприємств. Він мав би надавати підприємствам право доступу до сирівців та викінчених виробів. Він мав би установляти ціни на товари, комірне за мешкання, комісове, проценти, заплату за службу й таке інше. Він мав би право переорґанізувати по своїй волі ввесь уряд. Він мав би право розвязати робітничі юнії або заставити всяке підприємство їх признавати.

Відомо, що на основі вже існуючих законів президент Злучених Держав має на випадок війни величезну владу, але цей проєкт надав би йому владу, просто необмежену, владу, що рівнається диктатурі.

Кажуть американські ґазети з певним задоволенням, що влада президента малаб на випадок війни лиш одно однісіньке обмеження, а саме свободу преси. Значить, преса малаб усетаки ґарантовану свободу говорити свобідно свою думку. Але хто мав практику з ґазетами в часі війни, той знає, яка слаба це надія на свободу преси, як мало з цеї свободи лишається, коли всі бизнеси залежні щодо самого свого існування від уряду.

Автім, навіть хочби американській пресі лишилося ще ще багато з мирної свободи, то що говорити про пресу неанґлійських мов? Адже її називають чужинецькою пресою, а все чужинецьке в часі війни знаходиться під підозрінням, і слово „чужинець" має посмак слова „ворог". Адже зараз по захопленні Австрії німецькою диктатурою заведено в Австрії ґазетну цензуру, забороняючи ґазетярам говорити телефоном іншою, як одною державною мовою. Адже й підчас світової війни в Америці американські ґазети не знали цензури, але чужинецькі ґазети терпіли через преріжні цензурні обмеження. Коли в тій війні чужинецькі ґазети мусіли предкладати почті повні переклади всіх новинок, то не знати, чому в новій війні ті ґазети не малиб зовсім бути заборонені простим приказом, що всі ґазети мають друкуватися анґлійською мовою.

Через те й не диво, що справжні демократи дивляться з острахом на цей проєкт, що нібито має помагати вести війну, а на ділі має завести диктатуру під покришкою ведення війни. Це не є арґументом, що президент Рузвелт не з тих, що бажають диктаторської влади: по президенті Рузвелті можуть прийти дрібненькі люди, жадні великої влади.

ДВАЦЯТЬ РОКІВ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ

В Москві та в інших містах советського Союзу при кінці лютого бучно відсвятковано двацятьлітній ювилей червоної армії. Відомо, що большевицька партія прийшла до влади під гаслами, ворожими війні і всякій воєнщині. „Війна війні" — це був клич Леніна і його прихильників від самого початку світової війни 1914 року. Большевики, після вибуху революції 1917 року в Росії, хотіли не тільки негайно кінчити війну, але ставили собі задачу знищити й скасувати також усяке постійне військо. Дійсно, большевики впродовж пів року — від березня до вересня 1917 року — розклали стару російську армію. Колиб це було тоді в інтересі Німеччини та Австро-Угорщини, то вони моглиб без великих труднощів захопити Петербург і Москву. Бо що могли зробити робітничі відділи „червоної ґвардії", наспіх сформовані, проти німецьких полків? Дійсно, коли „братання" на фронті з німецьким та автрійським військом не привело до революції в Австрії та в Німеччині (а на революцію большевики покладали найбільші надії), то большевицький уряд мусів підписати мировий договір у Бересті з центральними державами. Берестя показало московським большевикам, що самі революційні слова не можуть оборонити їхньої влади перед чужинцями, а що для того потрібна сильна, реґулярна армія. Так дійшло до декрету з 24. лютого 1918 року про утворення „Робітничо-селянської червоної армії". Ідея армії була большевицька: червона армія мала головну мету — обороняти большевицьку революцію і помагати іншим народам скинути капіталізм у своїх країнах. В ідеї червона армія мала бути міжнароднім військом, армією „стітового пролетаріяту". Але життя показало, що червона армія була від самого початку **російським** військом. Ця армія дістала, як спадщину від старої царської армії, командантів і той самий імперіялістичний російський дух. Троцький притягнув до орґанізаційної праці в червоній армії визначних ґенералів-специялістів з царської доби: Брусілов, Ґутор, Клембовський, Акімов і багато інших. До нової армії покликано підстаршин царської армії. Команданти червоної армії вели свою роботу під суворим доглядом комуністичних комісарів, але величезна більшість цих „червоних старшин" працювала не зо страху, а щиро, бо бачила, що большевики силою збирають під владу Москви землі бувшої царської держави: Україну, Кавказ, Туркестан і інші. Особливо вибухло націоналістичне завзяття між російськими комуністами 1920 р. в часі польсько - російської війни. Комісар війни Троцький писав тоді у відозвах, що „ввесь російський народ стане до бою, відкине і знищить найбільшого ворога Росії — Польщу". Большевицький уряд утворив 2. травня 1920 року воєнну раду з ґенералів бувшої царської армії. Ця рада кликала старшин усіх так званих „білих армій", що воювали проти большевиків, щоб при прилучилися до червоної армії, бо Польща хоче відібрати від Росії „споконвічні російські землі".

Нема сумніву, що колиб червоній армії пощастило було р. 1920 перемогти польське військо, то Польща сталаб російською провінцією, як наша Україна.

Після польської війни російський большевицький уряд уже не пробував сили червоної армії на заході, а звернув увагу на схід: 1921 року большевики завоювали Грузію (перед тим червона армія захопила Вірменію та Азейбарджан), російське військо покорило Туркестан, захопило Монґолію і в Манджурії продовжувало стару політику царського уряду.

Відомий ворог українського руху, Василь Шульгин (сам він українського роду), оповідає в своїй книзі „1920 рік" про свою зустріч з відділом червоної армії над Дністром, в осени 1920 року. Шульгин, що брав участь у боротьбі з большевиками в армії Денікіна, **питався большевиків, чому вони воюють з українцями („петлюрівцями").** Большевики дали відповідь, що вони ненавидять українців, бо вони вороги єдиної неділимої Росії. Отже — зазначає задоволено Шульгин — вийшло невеличке непорозуміння: вони, большевики, як і ми, теж за єдину неділиму"...

Треба зазначити, що своє „єдино - неділинство" російська червона армія підчеркує на кожнім кроці. Найбільше це видно на національнім складі командних кадр армії. Між ґенералами червоної армії було 1929 року 77.15% російської національности, між старшинством росіян було 77.59%. — Українців між ґенералами було 5.56%, між старшинами — 6.34%. Від р. 1929 відсоток росіян на командних посадах у червоній армії мусів ще вирости, бо чистка в армії знищила багато визначних старшин латиської, жидівської і інших національностей (Якір, Алскніс, Озолін, Гамарник і ін.). Команда в червоній армії відбувається мовою російською, російські полки стоять в Україні, на Кавказі, а українців й інших не-росіян посилають відбувати службу в російських областях. До яких наслідків це приводить, бачимо з того, що **в Києві є театр червоної армії,** в якім дають представлення **лише російською мовою.**

Чи міцна червона армія? Тепер, через 20 років, ця армія, хоч має добру зброю і техніку, нагадує кольоса на глиняних ногах. Не тільки дипльомати тікають із СССР, але ще більше тікає ґенералів та старшин. Це підтверджує відому правду: „Дайте нам добру політику, ми вам дамо добре військо". В СССР нема доброї політики, а тому й армія червона — це дуже непевне знаряддя в руках большевицького уряду. **В. Г.**

ПРИ ДЖЕРЕЛІ ЯПОНСЬКОГО ПАТРІОТИЗМУ

У Японії державною релігією є шінтоїзм або „ дорога богів". Основою шінтоїзму є пошана природи та предків. Не має доґм ані святих книг, оставляє віруючим волю, щоб лише в житті кермувалися своєю совістю. Буддизм, що попри шінтоїзм у Японії найбільше поширений, після народнього відродження (1868) уступив на задній плян, а дає людям те, чого не знаходять у шінтоїзмі: попри морамьну науку, обряди та зверхню виставність.

Сили природи та явища додають шінтоїстам дуже багато богів і богинь. З тієї релігії повстала теж відома любов японців до природи і цвітів. Хоч душа безсмертна, треба почитати душі предків. **З тих то двох первнів, обожання природи та почитання предків випливає любов японців до рідного краю та глибока пошана для живих і покійних членів цісарського роду, бо мікадо є символом народу. Так то шінтонізм став джерелом патріотизму, а патріотизм піднесено до висоти релігії.**

У Японії є 112,000 шінтоістичних і 72,000 буддійських святинь. Найбільша шінтоістична святиня є у провінції Ізе біля міста Ямада. Малий півострів, що вибігає на Тихий океан, є недалеко від туристичних доріг, одначе японці у туристичних підручниках не заохочують відвідувати це святе місце, бо мабуть і не бажають собі, щоб туди їздили цікаві чужинці.

Із Наґої на південь до Ямади є далеко. Поїзд їде рівниною між морем і пасмом гір, то попри залив, то між рижовими полями, на яких можна пізнати буденне життя народу. У поїзді повно паломників, що їдуть до Ізе поклонитися найбільшій святині, бо цю дорогу має відбути кожний японець бодай раз у житті. Багато з них селяни, у ширококрисих капелюхах, у білих плащах вкритих написами паломницьких місцевостей і славних святинь, які вже відвідали. В руках у них високі палиці. Мандрують гуртками, люди з кожного села разом, а мають провідника, який знає дорогу. Кілька літ що місяця платили невеличку суму грошей касієрові своєї громади, в надії, що колись і їм усміхнеться доля і сповнить їх бажання. В багатьох селах щадять так люди гроші та складають до спільної каси. Потім зійдуться всі і витягають жереб, котрі цього року зможуть відбути паломництво. Інші їм завидують та тішаться, що колись і їм пощастить.

Пів міліона паломників приходить що року до міста Ямада, якого 40-тисячне населення живе з них. Готелі, чайні, льокалі святих танців, святині, крамниці, що продають памяткові предмети, манять паломників своїми заохотами та низькими цінами. Нічне життя тут так кипить як у забавових дільницях великих міст. Японська віра, шінтоїзм чи буддизм, наповняє паломника довірям і радістю з життя. Боги до нього всміхаються, обіцюють йому щастя, всюди видно веселі лиця; паломництво це є покріпленням і забавою. Шінтоїзм защіплює народові глибоку любов для рідного краю.

Місто Ямада кипить мальовничим, а нічю веселим життям. Мальовничости додають теж місту численні написи, прибиті над крамницями або вільно хвилюючі на бамбусових дрючках, повиписувані японським письмом. На гостинницях ті написи це свого роду памяткова книга гостей, бо гуртки подорожніх виписують на стяжках матерії потвердження, що в гостинниці було їм добре, а власник вивішує ті стяжки як рекляму. Щиро бавляться теж у театрах і чайнях.

Від раннього ранку пливе хвиля паломників до святинь. Дорога веде великим парком, у якому на весну цвітуть барвисті азалії та синаві вістарії, а погляд на плесо спокійно пливучої води успокоює нерви; з високих криптомерій розходиться запах, що каже забути труди минулих днів.

Під враженням вікових святинь, що досі скривалися за криптомеріями, забувають паломники про все. Враження минувшини набирає переваги над теперішністю.

Паломники приступають до води, вмивають руки й уста й моляться: „О, ріко, змий з мене гріхи, з яких сьогодні буду сповідатися богині сонця, та занеси їх далеко на море".

Після того очищення тіла паломники йдуть далі до „торії" або воріт, що ведуть до святинь. Як лише перейдуть воротами, очистяться і їх душі від гріхів і вони гідні будуть наблизитися до святині. Ворота, це два стовпи, на яких поставлений трам, полякеровані на червоно. Та є тут ще одні такі ворота, а зараз коло них танкові сіни. Танцюють там святий танець „каґура". Трохи далі є кілька крамничок, де продають жертвенні страви та притчі, повиписувані на паперцях.

Зараз за тими другими ворітьми видно високу деревляну огорожу, понад яку виставють дахи кількох святинь. У деревляній огорожі були, щоправда, ще одні ворота, одначе вхід закритий великою білою заслоною, якої пильнують духовники. Тієї заслони не сміє ніхто доторкнутися, поза неї на подвіря святині не вільно нікому вступити: навіть японцеві, а тим менше чужинцеві. Лише духовники тієї святині та члени цісарської родини мають туди доступ.

В Японії добре памятають випадок, коли знатний подорожник нарушив цю строгу заборону і свою цікавість переплатив життям. Було це 11. лютого 1889 р. Того то дня в Японії проголосили були конституцію. Тоді вікавнта Морі, міністра віроісповідань і освіти, влада вислала до Ямади, щоб цю визначну в історії краю подію сповістив душам мікадових предків. Міністер Морі підійшов до входових воріт і кінцем палиці відслонив кінець заслони. В цюж мить вискочив із воріт духовник і вбив міністра за таку образу. Назвище нещасного Морі вже давно запало в минувшину, зате японський нарід і досі з пошаною згадує того відважного оборонця святости святині.

Так то паломники чи чужинці туристи не бачать тут нічого, лише кілька вулиць, деревляну огороду святині та заслону.

Перша святиня, якої дах видно, називається Ґеку і присвячена богині трави Тойоуке-біме-но-Камі. Якої пів години відсіля є друга святиня, Наіку, присвячена богині сонця, Аматерасу, що є найвищим шінтоїстичним божеством. Обі святині побудовані тому більше як 1900 літ і є найстарші в Японії. Та їх деревляні частини відновляють що двацять літ; останній раз в осени 1929 року. До будови вживають дерева, що росте в довколичних лісах, а робітники, що їх спеціяльно вибирають до тієї роботи, носять білі плащі. Дерево, яке заплямила би каплина людської крови, відкидають. Донедавна тріски з давньої будови продавали паломникам; тепер усе старе дерево спалюють, щоб не осквернити його.

Стара леґенда каже, що богиня Аматерасу це основниця роду, який досі володіє в Японії. А сталося воно так: На початку був бог Ізанаґі і його жінка Ізанамі. Обоє створили вісім великих островів (Японію) і мали двоє дітей: Аматерасу, що стала богинею сонця, та Сузанова, бога місяця. Аматерасу володіла в шінтоістичнім небі. Колиж її брат не творив добра, зіслала його на землю, щоб володів у провінції Ізе. Після його смерти богиня сонця сказала свому внукові, Ніниджі-но-Мікота, щоб перейняв владу над осиротілою провінцією. Правнук того князя був цісар Джіму. Від хвилини, як той цісар засів на престолі, минуло 2591 літ і ввесь той час володіє у Японії його рід. Ця леґенда про божеське походження династії поміщена є у підручниках вселюдних і високих шкіл.

Маркіз Іто, творець нової японської конституції, що студіював в Европі, головнож у Німеччині, каже в додатку до конституції: „Святий престіл утворено в часах, коли небо відділилося від землі. Цісар є божеського походження, він святий. Мусить бути шанований і хоронений від ганьби".

Теперішній цісар, Гіроґіто, є 123-тім володарем із роду богині Аматерасу, а з ним і ввесь нарід є божеського походження. Після вінчання в 1924 р. цісарська пара відвідала теж святиню в Ізе, щоб цю подію сповістити богам.

Японська леґенда про божеське походження цісаря глибоко закорінена у вірі народу, а патріотизм має релігійні основи. Країна, династія і нарід є божеського походження, а їх творцем є сонце. Коли візьмемо під увагу, що ця віра закорінена глибоко в народі, зворушливо велику жертволюбність, із якою японці виконують прикази своїх зверхників, коли треба й життям заплатити. **Від національного відродження, що почалося тому 80 літ, Японія не знає програної війни.**

Ізе це святиня японського патріотизму. Сім разів до року їде цісарське посольство до тамошніх святинь, щоби предкам подати вістку про події в краю. Коли лише грозить яка небезпека, відмовляють тут молитви до богів. І ту саму молитву, яку японці відмовляли в четвертому столітті підчас нападу монголів, говорили перед престолом богині сонця і 1914 р., коли Японія виповіла війну Німеччині, і в 1913 перед виправою до Манджурії, і в 1937 р. перед китайсько-японською війною. Із точки погляду народньої психольоґії годі недоцінювати того.

Навіть японці, що виховувались на основі европейського раціоналізму, мають у підсвідомості пошанівок для старовинної народньої традиції.

НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШИНИ В ЕВРОПІ

Здавалосяб, що та радикальна зміна мапи Европи, якою закінчилася світова війна і яка заторкнула малощо не всі европейські держави, повинна була піти в тому напрямі, щоб залишити якнайменше національних меншин в окремих державах. Тимчасом справа не представляється так ідеально. За винятком Анґлії, Голяндії, Норвеґії, Портуґалії, Фінляндії і Швеції всі інші держави Европи мають національні меншини, деякі навіть по кілька національностей. Доля тих меншин не всюди однакова, але всюди вона „меншинна", як свідчать про те кожнорічні меншинні конґреси, що збиралися досі під боком Союзу Націй у Женеві, а в 1937-му році в Лондоні.

„Скільки є національних меншин в Европі?

Користуємося старою статистикою, з 1931-го року, та всеж гадаємо, що ті числа, що вже сьогодні напевно більші, дадуть бодай до деякої міри уяву, як представляється стан національних меншин в европейських державах. Прицьому замічаємо, що при повному числі людности кожної держави подаємо в дужках рік перепису, з якого дане число взяте.

Альбанія, 1,003,124 мешканців (1930). До національних меншин належать: 65,000 сербів, 55,0000 румунів, 50,000 турків і 15,000 греків. Разом **185,000.**

Австрія, 6,759,062 мешканців (1934). Національні меншини: 200,000 жидів, 90,000 чехів, 43,000 хорватів, 37,000 словінців і 17,500 мадярів. Разом **387,500.**

Болгарія, 6,090,215 мешканців (1934). Національні меншини: 500,000 турків, 90,000 румунів, 50,000 жидів, 40,000 греків, 12,000 вірмен. Разом **692,000.**

Бельґія, 8,247,950 мешканців. Національна меншина: 50,000 німців. Разом **50,000.**

Греція, 6,620,0000 мешканців (1935). Національні меншини 270,000 турків, 200,000 болгарів-македонців, 200,000 румунів, 120,000 альбанців, 100,000 жидів. Разом **890,000.**

Данія, 3,656,000 мешканців (1934). Національна меншина: 40,000 німців. Разом **40,000.**

Естонія, 1,126,386 мешканців (1934). Національні меншини: 91,109 москалів, 18,319 німців, 7,850 шведів, 7,000 латвійців, 4,500 жидів. Разом **128,778.**

Еспанія, 23,657,159 мешканців (1933). Національна меншина: 4,500,000 катальонців. Разом **4,500,000.**

Італія, 42,520,000 мешканців (1933). Національні меншини: 350,000 словінців, 235,000 німців, 150,000 хорватів, 81,000 альбанців, 80,000 французів, 75,000 греків. Разом **971,000.**

Латвія, 1,900,045 мешканців (1930). Національні меншини: 193,000 москалів, 96,000 жидів, 71,000 німців, 51,000 поляків, 38,000 білорусинів, 23,000 литовців, 8,000 естонців. Разом **480,000.**

Литва, 2,451,173 мешканців (1934). Національні меншини: 155,000 жидів, 65,000 поляків, 50,000 москалів і білорусинів, 50,000 німців, 15,000 латвійців. Разом **335,000.**

Мадярщина, 8,837,349 мешканців (1933). Національні меншини: 550,000 німців, 480,000 жидів, 142,000 словаків, 37,000 хорватів, 24,000 румунів, 17,000 сербів. Разом **1,250,000.**

Німеччина, 66,044,161 мешканців (1933). Національні меншини: 900,000 поляків, 72,000 вендів, 46,500 чехів і моравян, 10,500 данців, 7,000 литовців. Разом **1,036,000.**

Польща, 30,397,067 мешканців. Національні меншини; 6,188,000 українців, 2,500,000 жидів, 1,60,000 німців, 1,000,000 білорусинів, 200,000 москалів, 100,000 литовців, 30,000 чехів. Разом **11,078,000.**

Румунія, 18,791,645 мешканців (1934). Національні меншини: 1,700,000 мадярів, 1,114,000 українців, 900,000 жидів, 800,000 німців, 300,000 болгарів-македонців, 25,000 турків, 175,000 москалів, 60,000 сербів, 40,000 поляків, 30,000 словаків. Разом **5,369,000.**

Туреччина (европейська), 1,200,000 мешканців. Національні меншини: 180,000 греків, 150,000 болгарів-македонців, 100,000 вірмен, 60,000 жидів. Разом **490,000.**

Франція, 42,000,000 мешканців. Національні меншини: 1,650,000 німців (Альзація-Льотаринґія), 1,000,000 бретонців, 600,000 італійців, 200,000 басків і катальонців, 100,000 фляманців. Разом **3,550.000.**

Чехословаччина, 14,729,536 мешканців (1930). Національні меншини: 3,400.000 німців, 750,000 мадярів, 585,000 українців, 300,000 жидів, 80,000 поляків. Разом **5,115,000.**

Югославія, 13,934,038 мешканців (1931). Національні меншини: 600,000 німців, 600,000 болгарів-македонців, 472,000 мадярів, 440,000 альбанців, 200,000 турків, 183,000 румунів; 65,000 жидів, 50,000 словаків. Разом **2,610,000.**

Таким чином в Европі живе поза межами своїх держав, тобто як меншини в інших державах: **8,524,319 німців** (Бельґія, Данія, Естонія, Італія, Латвія, Литва, Мадярщина, Польща, Румунія, Франція, Чехословаччина, Югославія), **7,887,000 українців** (Польща, Румунія, Чехословаччина), **4,730,500 жидів** (Австрія, Болгарія, Греція, Естонія, Латвія, Литва, Мадярщина, Польща, Румунія, Туреччина, Чехословаччина, Югославія), **4,600,000 катальонців** (Еспанія, Франція), **2,939,500 мадярів** (Австрія, Румунія, Чехословаччина, Югославія), **1,270,000 турків** (Альбанія, Болгарія, Греція, Румунія, Югославія), **1,250,000 болгарів-македонців** (Греція, Румунія, Туреччина, Югославія), **1,136,000 поляків** (Латвія, Литва, Німеччина, Румунія, Чехословаччина), **1,063,000 білорусинів** (Латвія, Литва, Польща), **1,000,000 бретонців** (Франція), **689,109 москалів** (Естонія, Латвія, Литва, Польща, Румунія), **641,000 альбанців** (Греція, Італія, Югославія), **600,000** італійців (Франція), **552,000 румунів** (Альбанія, Болгарія, Греція, Мадярщина, Югославія) **387,000 словінців** (Австрія, Італія), **310,000 греків** (Альбанія, Болгарія, Італія, Туреччина), **230.000 хорватів** (Австрія, Італія, Мадярщина), **222,000 словаків** (Мадярщина, Румунія, Югославія), **166,500 чехів** (Австрія, Німеччина, Польща), **142,000 сербів** (Альбанія, Мадярщина, Румунія), **130,000 литовців** (Латвія, Німеччина, Польща), **112,000 вірмен** (Болгарія, Туреччина), **100,000 басків** (Франція), **100,000 фляманців** (Франція), **80,000 французів** (Італія), **72,000 вендів** (Німеччина), **22,000 латвійців** (Естонія, Литва), **10,500 данців** (Німеччина), **8,000 естонців** (Латвія), **7,850 шведів** (Естонія).

У цьому підрахунку не зазначено жидівської національної меншини в Еспанії, Німеччині та Франції, бо в тих країнах жиди не виступали як національна меншина; що торкається Німеччини, то ця статистика ще заперед приходу гітлерівської влади.

Таксамо не брано тут під увагу Советського Союзу, бо про національні відносини в СССР треба булоб писати цілу окрему книжку.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

І. Ф., Толідо, О. — Треба дати Вам велике признання за те, що складаєте кожне число „Свободи" та маєте повні річники від 1932 року. Шкода висилати до Боднарова, бо пропаде. Польща не допускає „Свободи". Можна тільки вислати до бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Або до Музею Визвольної Боротьби у Празі, бо тамтуди дійде й там буде заховане.

З ДНЯ

ТАЙНА ВІДМОЛОДЖУВАННЯ.

Недавно принесли ґазети новинку, що в Бомбею (Індія) 172-літній індійський чарівник, званий по місцевому „йоґі", відмолодив на двадцять літ одного старого індійського політичного діяча. Зморщки на обличчі тому діячеві вже зникли, волосся троха почорніло, в роті починають відростати зуби. Крім того постава випрямувалася, шкіра вигладилась і він набрав більшої гнучкости в рухах та більшої сили в мязах. Йоґі говорить, що він свого пацієнта ще більше відмолодить, а після цього зробить пропозицію славному індійському провідникові Магатмі Ганді, щоб він також дався відмолодити. Цей йоґі хвалиться, що він навчився цеї штуки зо старих таємничих книжок.

ЧАРИ ЙОҐІВ.

Індійські йоґи є відомі зо своїх чарів. Европейці, і то серед них такі недовірки як англійці, розказують дивовижні річи про йоґів. Вони вміють затримувати в собі життя й даються закопувати на місяці, а навіть на роки, в землю. Після цього їх відкопують і по певному часі, вони оживають. Йоґи вміють проковтувати ріжні найгостріші річи, а навіть горячі вуглики, і це їм нічого не шкодить. Недавно один йоґі пописувався такими штуками в Лондоні і ходив босими ногами по горіючому вогні.

МРІЇ ЛЮДЕЙ.

Звичайно люди хочуть дуже довго жити. Бувають і такі, яким забагато й того, що їм призначено, і вони самі собі вкорочують життя, але таких відносно небагато. Переважною більшість таки хоче жити. Коли тіло людей зачинає скрепотати як той старий форд і у вічі починає заглядати їм сваха-костомаха, то вони починають добре лякатися смерти. Чим ближче вона до них підходить, то тим більший страх на них находить. Тому люди з великою радістю зустрілиб такий винахід, який завертаб би взад час і відмолоджував їх.

МАШИНА ЧАСУ ВЕЛСА.

Англійський письменник Велс написав таку книжку, що в ній описана „машина часу". Коли чоловік сяде на таку машину і потисне ручку, то він зачинає мандрувати собі по часі так, як ми мандруємо собі возом по якійсь гладкій дорозі. Велс порівнює в тій книжці час до фільмової тасьми, на якій представлена якась драма. Та тасьма є звинена, але в ній є образки драми від початку до кінця. Таксамо життя чоловіка. Воно є точно записане і збережене від початку до кінця на тасьмі життя. Хто вміє по тій тасьмі вандрувати, той може знову вернутись до свого молодечого, дитячого і середнього віку; або може також побігти наперед і може поглянути на свою старість. Цілий світ, говорить Велс, це одна така величезна тасьма, а його „машина часу" переносить людей з одного віку в другий, наче віз з одного міста до другого.

ТРОШКИ В ТІМ ПРАВДИ.

Можливо, що в тих міркуваннях є трошки правди. Є навіть такі фільософи, що зовсім „науково" стверджують, що ціле життя це ніщо інше тільки така фільмова тасьма. Вони кажуть так: наука ствердила понад усякі сумніви, що деякі люди передбачають будучність. Наукові комісії ствердили сотки таких фактів, у яких деякі люди з прозорою ясністю передбачали будучі події. Наука це дотепер ріжно пояснювала: інтуїцією, інстинктом, прочуттям. Та фактично всі ці пояснення не є ніякими поясненнями. Факти надприродного передбачення є яскравим доказом, що наше життя, всі його переходи і припадки, є вже згори точно означені і приготовані так, як у фільмовій тасьмі вже згори є приготований кінець драми. Деякі люди мають надприродній дар бачити кінець тої життєвої фільми, ще заки вона попаде під насвітлювання. От і через це вони вгадують будучі події. Іншого вияснення на це нема, говорять вони.

ВСЕТАКИ...

Та якби воно там не було, то з тими „життєвими фільмами" і з тим йоґівським „завертанням часу" треба таки бути обережним.

Кажуть, що раз в одній хатині коло лісу жив старенький дідусь і бабуся. Дідусь пішов раз у ліс і вернувся здоровим парубкою. Здивована жінка спершу його не пізнала. Тоді він розказав їй, що в лісі найшов криницю, якої вода відмолоджує людей. Бабуся, як тільки те вчула, побігла і собі до криниці. А коли довгий час не верталась, чоловік пішов шукати її. Прийшовши над криницю, він побачив маленьке немовля, що безрадно кричало...

На інвалідів.

— Збірщик: А може і ви зволите щось на інвалідів?

— Радикал: А там, ади, нема фашистів між ними?

Ой, ті жінки.

— Ви три рази одної ночі вломилися до одного склепу. Що ви вкрали?

— Тільки одну сукню для моєї жінки, пане судде, але я мусів її два рази відносити.

З українського життя в Америці

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Концерт старокрайових артистів.

В неділю, 20. березня, українська кольонія міста Шікаґо буде свідком великого здвигу своїх громадян у Шопен Скул Авдиторії. Ми певні, що велика галя буде переповнена. Правда, кажуть очевидці, що шікаґотська громада вже раз численно навіть дуже добре виписалася, а це з нагоди концерту проф. О. Кошиця і його капелі. Та це було тому кільканацять літ і не ділюся в Школі Шопена. Та звідки така певність, що в неділю, 20 березня Авдиторія Школи Шопена не буде могти помістити добрих громадян великої української шікаґовської кольонії? Є вона тому, що до Америки приїхали українські знамениті артисти А. Рудницький і Марія Сокіл. На добру думку попав наш Рідний Край, що післав нам того роду людей. Не маємо своєї держави і не можемо одушевлятися приїздом наших політичних амбасадорів і дипломатів, тому витаємо кожного члена української нації, що приїжджає до нас і привозить нам здорову думку з рідних земель. У нашому випадку прибулі гості є артисти і вони крім доброго слова і думки привезли нам ще нерозлучну український душі — рідну пісню, цей важний наш неполітичний атут у боротьбі за наше визволення. Українська еміграція в Америці є свідома того, що в боротьбі за визволення рідних земель треба буде ще збройної розправи з нашими окупантами, а розправа ця буде лекшою тоді, як і інші етапи цеї боротьби будуть належно підготовані!

Дохід з концерту призначений на дуже важну річ: Українську Народню Лічницю у Львові. Як бачимо, наші артисти злучили з собою дві благородні річи: українську пісню з українською лічницею.

Шікаґо попишеться добре в неділю, 20. березня, бо й у нас живуть такі самі українці, як у Ню Йорку, Філядельфії, Честер, Дітройт, Джерзі Сити і т. д., де, як довідуємося з преси, відбулися дуже вдалі концерти з матеріяльного і морального боку.

Українська шікаґовська громадо! У своїй програмі призначіть неділю 20. березня на належне приняття артистів з краю, на звеличання української пісні в Шопен Скул Авдиторії. Нехай і наша громада причиниться до благородного діла: збудування Української Лічниці у Львові. Того діла, яке започаткував наш великий митрополит — Кир Андрій.

По концерті відбудеться приняття гостей в Салі Націоналістів під числом 2410 Вест Шікаґо вул.

Степан Куропась.

—o—

КЛІВЛЕНД, О.

Річні збори С. У. А.

Дня 15. січня ц. р. відбулися в Клівленді річні збори відділу Союзу Українок Америки ч. 14. Збори відкрила предсідниця М. Ліска короткою і річевою промовою і притім завізвала присутні членкиці повстанням з місць віддати честь українським героям. Опісля попросила зібраних вибрати нову президію до переведення зборів. Головою вибрано К. Ділай, а писаркою М. Білецьку.

Наступили звіти урядниць. М. Ліска здала звіт з предсідництва і подякувала членкиням за співпрацю впродовж цілого року. Рекордова писарка А. Декан відчитала загальні протоколи. Відчитано теж реферат, надісланий з головної централі С. У. А. Фінансовий звіт здала писарка Л. Біґановська і скарбничка М. Чорній. Контрольна комісія заявила, що знайшла всі книжки в порядку і на її внесення уділено урядові вотум довіря.

Опісля наступив вибір нового уряду на 1938 р. Вибрані: М. Ліска, предсідниця; А. Ґрановин, заст. предс.; А. Декан, писарка рек.; Л. Біґановська, писарка фін.; М. Чорній, скарбничка. Далі приступлено до вписів нових членкиць, яких вписалося чотири. Також обговорювано ріжні товариські справи й ухвалено вислати $10 на викуп дому Лесі Українки. Відспіванням українського гимну закінчено збори.

А. Декан, писарка.

—o—

ЙОНҐСТАВН, О.

Святочний концерт.

В неділю, 20. лютого ц. р., заходами місцевого відділу Союзу Українок ч. 11 і відділу У. Н. Союзу ч. 348 перший раз влаштовано в Йонґставні в великій салі святочний концерт у честь замученої поляками української геройки Ольги з Левицьких Басараб.

В 2 год. попол. відправив місцевий парох о. С. Мусійчук в укр. прав. церкві панахиду. Святочний концерт відкрила панна Меланія Ворожбит. Першу точку виконав хор укр. прав. церкви під проводом о. С. Мусійчука. Публика нагородила спів рясними оплесками.

В другій точці предсідниця, панна Ворожбит, попросила до вступного слова паню М. Розоміло-Періх. Бесідниця у своїй промові зясувала життя і мученицьку смерть Ольги Басарабової. В дальшій програмі діти о. Мусійчука, Ольга, Олександер і Марійка, з фортепіяновим супроводом панни Ірисі, відспівали кілька пісень.

Головну промову виголосив о. С. Мусійчук. Палкими словами розказав про українських героїв-мучеників, таких як Ольга Басараб, Білас, Данилишин і інші. Говорив також про завдання українських жінок у суспільнім житті. Публика нагородила його промову оплесками. Декламацію о. Мусійчука, присвячену Ользі Басараб, виголосила панна Марійка Мусійчук. У дальшій програмі предсідниця покликала до слова гостю з Клівленду, паню Катерину Мураль, яка наперед англійською мовою виголосила коротку промову, а потім говорила по українськи, зазначуючи причини, чому ми повинні цікавитись роботою українських жіночих організацій в Америці. Пані Мураль є роджена в Америці. Її промову нагородили щирими оплесками. Далі панна Ворожбит закликала присутніх до збірки на політичних вязнів. Збірка принесла $35.50. Зложили по $1: о. С. Мусійчук, Т. Періх, Анна Федаш, Т. Іванкевич, К. Мураль, пані Тимочко, Ю. Присташ, М. Оленич; по 50 ц.: Ю. Шуба, С. Ворожбит, Д. Татарин, Ф. Філь, С. Мош, пані Музика, Собідло, Нановський, Баґан, Івано, Т. Середницький, В. Дубас, І. Дубас, Лазука, Т. Була, Фурман, Й. Венґжин, А. Ярош, М. Кот, І. Савчук, І. Палкович, М. Цабаняк, П. Замушек, І. Заворський; по 25 ц.: С. Рабан, Сисик, Заміщак, Т. Бурий, Т. Філь, Мусінський, Семенчак, Баґан, Р. Маркевич, А. Косак, М. Федина, Фурман, Кузоринська, Суба, Конещак, Мигаль, Мороско, Н. Санаворський, М. Коґут, Я. Петринкович, Л. Максим, М. Конушак, П. Кот, Т. Ворожбит, М. Іванчак, В. Семчак, Сташко, І. Маркович, В. Пура, М. Пура, А. Костик, М. Ленінська; решта дрібними. По обтягненні розходу вислано через Обєднання $20 на політичних вязнів.

Після збірки йшла далі програма, в якій предсідниця попросила до слова п. Моша і п. Куриляка, що служив у Січових Стрільцях. Декламацію власного укладу виголосив Йосиф Венґжин, після чого попрошено до слова Петра Венґжина, бувшого старшину українського війська. У своїй промові він торкнувся геройської боротьби, яку зводять на наших землях наші герої з наїзниками. Його промову нагороджено рясними оплесками. Іще раз хор під управою о. Мусійчука і виконав кілька пісень. Пані Розоміло-Періх подякувала присутнім за участь і відспіванням національного гимну закінчено свято.

Треба зазначити, що відділ Союзу Українок існує в Йонґставні всього один місяць. А відділ У. Н. Союзу ч. 348 лиш два місяці. А проте ті два товариства в такому корбткому часі свого існування проявлюють уже оживлену працю. Тому наша суспільність повинна їх піддержувати,

За уряд: **П. Розоміло-Періх**, предс.; **Евфрозина Філь**, секр. рекорд.; **Меланія Ворожбит**, секр. фінан.; **Анна Федаш**, кас.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Коляда 10-го відділу ОДВУ.

Перша група: Колядували Г. Сушко, Е. Білик, Г. Стадницький, Е. Березинський, О. Ґумовська, Е. Площанська, А. Василь, І. Дмитерко, С. Побурко, О. Стриковська, М. Чайка, М. Михайлевич, Т. Івасечко, П. Глива, В. Пришляк, М. Леськів. Жертвували: о. Лев Весоловський $3; по $2: М. Близнак, Й. Колодій, І. Марусевич, І. Кондратюк; по $1: Ратушний, Гнатів, Л. Івах, М. Михайлевич, С. Ковальчук, о. Купчинський, Васильків, В. Ґула, В. Винницький, Малик, Солтис, І. Тимців, А. Дубас, І. Дубас, Шуманський, М. Симків, М. Жук, І. Хома, В. Євусь, В. Федорик, А. Вісьола, Л. Клепач, П. Заяць, М. Никифорчин, М. Мілян, М. Клюба, П. Панчишин, І. Похмурський, Д. Сильвеський, І. Городецький, С. Побурко, П. Глива, В. Пришляк, С. Мельник, Мостович, П. Савіцький, О. Баляс, А. Солтисик, М. Крупка, М. Головатий, Дуда, Ф. Миронин, Зарицький, І. Луців, К. Мартинюк, А. Дмитрик, М. Макарчук, Шановський, Вовчак; Савка 75 ц.; по 50 ц.: Галичин, Яворівський, Шаркий, А. Всякий, Шевчук, М. Шода, Козак, П. Стець, Мартинишин, М. Барбарич, Савчук, Остароз, Г. Опир, П. Медовський, С. Мандзій, І. Рапавий; по 25 ц.: Ф. Нетреба, І. Піщак, Урбанович, Т. Бабоїд. Разом $69.75.

Друга група: Колядували В. Іваник, С. Ковальчук, Е. Скоцко, М. Скоцко, В. Сцібӑйло, Е. Сцібайло, П. Ікалович, Р. Ґолембйовський, М. Щур, О. Стриковська. Зложили: Я. Гаврилко, С. Угорчак, С. Ковбаснюк по $5; по $2: В. Чарнецький, П. Задорецький, д-р І. Сміт, Н. Гавришенко, П. Стасюк; по $1: М. Ґула, П. Луців, П. Ікаловичі, Пальчинський, Лехіцький, І. Пізнак, М. Пізнак, М. Кузів, О. Тинецький, О. Світлик, С. Тима, А. Пальчинська, Дрездовська, адв. Гаврилко, Н.Н., Д. Левицький, П. Оринкевич, Одинський, Семиш, М. Лехіцька, Н.Н., А. Макарчук, А. Літвора, М. Мартинюк, Юськевич, Н.Н., Я. Корнат, Кулинич, Ґумовська, Мирош, Н. Стругар, Трофимяк, Поронович, Чайка, Шевців, В. Чайка, А. Пястушин, К. Влах, П. Шейбе, Прийма; І. Кляпій 55 ц.; по 50 ц.: М. Грицковян, М. Кіценюк, Ф. Тютко, Береговський, Драхов, Босий, Кіцун, Ничка, Н.Н., Пелех, Н.Н., Т. Недошитко, М. Седляр; по 25 ц.: І. Грицковян, Д. Максимчак, Н.Н., д-р Лов, п. Фельдман, Н.Н. Разом $73.55.

Третя група: Колядували А. Щигол, В. Душник, О. Ґумовська, В. Сцібайло, Р. Ґарбачевський, Е. Лисенко. Зложили по $1: П. Авраменко, С. Жигайло, А. Гарматюк, С. Мисак, Демянчук, С. Гарбачевський, А. Ґамкало; Н.Н. 75 ц.; Т. Ґумовський 50 ц.: п. Ранкус 25 ц. Разом $8.50.

Четверта група: Колядували Т. Музичка, Т. Івасечко, М. Михайлевич, О. Островська, П. Глива, І. Кібало, М. Пеленьо, П. Бих, О. Райца, Н. Починок, С. Починок, А. Юґас, Г. Прус, М. Леськів, Г. Стадницький, Е. Березинський, Е. Скоцко, Марія Скоцко. Жертвували: Кіт $3.25; Т. Прудивус, А. Ґелетій, М. Харкаліс по $2; по $1: Ф. Урбан, Лазута, М. Гулай, Луцер, Д. Розвадовський, Бачинський, Вамбутяк, Козяр, Стадник, Д. Дишук, Рибак, Шуст, Бабинець, Гаврилевич, Драґун, Богачик, Семенюк, І. Дубас, М. Добрянський, Поліщук, Гнатів, В. Ґречин, Коніцька, Чарчин, Бобецький, Г. Прус, Лясечко, Н.Н., М. Сулима, Мих. Сулима, Бражник, Д. Баґрій, Баран, Королів, Білецький Е., Н.Н., А. Прядка, Ярема, Кусик, Чемеринський, гром. Сцібайли, Вінтоняк, Коханок; по 50 ц.: І. Павлів, І. Бажан, Н.Н., А. Н., Паска, А. Мороз, Олійник, Савіцький; І. Мороз 25 ц.; Драбанюк 10 ц. Разом $50.80.

Загально 10 відділ ОДВУ заколядував і вислав до централі ОДВУ на визвольну боротьбу $210.65.

—o—

ЕМБРИДЖ, ПА.

Коляда на поміч Рідному Краєві.

Як кожного року, так і тепер ходили по коляді Січовики: М. Венжовський, Т. Ґебет, М. Фринькевич, С. Дністрян, М. Подоляк, Й. Ґебет, М. Іваницький, Я. Мицак, В. Малецький, Вол. Ґебет, Дм. Захтей, І. Мазур, М. Ґебет. Жертву зложили по $1: Посадник міста П. Дж. Кол, адв. Е. Капуто, чіф А. Біреш, дир. Й. Дружицький, одітор В. Вуйцік, д-р І. Процик, д-р о. Н. Копачук, о. І. Сеньчук, В. Лазар, Т. Кульчицький, Ю. Сивий, І. Ґось, Н. Жук, Ст. Федорко, М. Фринькевич, М. Венжовський, П. Третяк, В. Сисин, Е. Роман, М. Мицак, І. Александер, Т. Кулян, І. Мельник, Я. Мицак, М. Цимбаляк, Дм. Шимоняк, Т. Ваґуряк, М. Ігас, В. Мельничук, Катерина Курч, І. Хлиста, Марія Годованець, Анастасія Журбовська, Ст. Войтович, В. Лех, Ст. Душкевич, Ст. Венярчик, Т. Войтечко, Й. Будзар, М. Скробаляк, Відділ 276 У. Н. С., О. Прокоп, Г. Домінський, К. Садовий, П. Каpбашевський, В. Холодюк, В. Шалиґда, С. Дністрян мол.), І. Волошин, Ст. Ткач, Г. Лазар, Пел. Сивий, М. Пиндак, Я. Гомзяк, Н. Тиро, Л. Вальтер, П. Косарич, А. Грицковян, І. Пітула, І. Єреґа, І. Бірців; О. Хлопак 75 ц.; по 50 ц.: І. Грись, Я. Лисяк, М. Папіньчак, А. Хлиста, Т. Френькевич, Л. Зазвірський, В. Качур, Е. Жилько, Я. Яворський, М. Ощепок, Т. Гищак, Т. Хлиста, Й. Ґадомський, Анна Бабяк, Мак. Кісь, М. Чесновський, Пазя Федицка, Мак. Фадомський, Ст. Кость, Т. Гринькевич, І. Глухий, Н. Олійник, М. Іваницький, Марія Мельник, В. Оковийський, І. Костик, Дм. Мельник, Ю. Ілашат, І. Яєчник, П. Ґотовський, І. Манакевич, В. Кірин, Г. Клос, Ст. Белей, І. Мельник, Д. Гарбутяк, І. Мазур, М. Курилич, А. Шабля, Н. Ярош, Дм. Ґерга, В. Стурій, А. Мошора, відділ 161 У. Н. С., С. Дністрян, І. Ліцовський, В. Коваль, М. Бриньчак, В. Хомік, Катерина Богой, Г. Фальтинович, Т. Ґебет, М. Вуфінець; М. Тиро 40 ц.; по 25 ц.: Мар. Белий, І. Ґарбінський, Т. Пушак, Пел. Свинка, І. Палазайдер, І. Фадомський, І. Кміть, І. Волошин, А. Пліш, І. Вітов, І. Корновський, П. Михалишин, М. Фук. Разом $91.90, розхід за машину $4.15, осталося $87.75, які розділено: на вигнанців з рідної землі $25, на українських інвалідів $20, на Рідну Школу $20, на бойовий фонд $15, на політичних вязнів $7.75.

Команда 6 сотні О.Ч.С.

Ріжниця.

— Яка є ріжниця між англійцем і жидом?

— Ну, яка?

— Така, що англієць виходить не прощаючись, а жид прощається і не виходить.

У Турфдомі.

— Ану, товариші, — каже голова Турфдому. — Тепер голосуймо над моїм внеском. Хто є за, нехай стоїть, а хто проти, нехай сяде...

(Всі були „за", бо голова позабирав усі крісла).

Сповідь цигана.

Сповідається циган, що вкрав 100 снопів ячменю.

— А як ти вкрав? — питається сповідник. — Відразу, чи як?

— Та ні. За чотири рази по 20 снопів.

— Ну, то є 80, а не 100.

— Та так, прошу, єгомосця, але я хочу ще нині взяти 20 снопів.

ВІДОЗВА
ДО ОДНОСЕЛЬЧАН ЖУРОВА, ПОВІТ РОГАТИН.

Я одержав уповноважнення від комітету будови Українського Народнього Дому в Журові. Щоб не тратити часу, я таки зараз в імені наших братів у ріднім селі подаю до часопису отсей поклик до вас. Як знаємо, Журів від пів віку був свідомим українським селом. Журів видав поважне число У. С. С. Та відколи Журів опинився під чужою окупацією, то здавалося, що він іде в проваллля. Та треба замітити, що в Журові ще живуть старі У. С. С., котрі тепер борються на культурнім полі так, як колись боролися на бойовім.

Журівці нині відбивають усякий наступ чужих зайдів на нашу культуру. Серед таких тяжких обставин вони взялися до святого діла, до будови свого Народнього Дому. Вони кличуть до нас, тут за морем, щоб ми помогли їм у тому святому ділі, щоб ми помогли їм збудувати твердиню, в якій українські молоді покоління будуть гартуватись до грядучих подій.

Я вірю, що ми всі як один відгукнемось на ту просьбу наших братів з рідного села і зложимо свої жертви. Де живе більше односельчан із села Журова, там вони повинні закладати комітети помочи. Хто бажав би довідатися більше про ту справу, нехай звернеться до мене.

Г. Сенів,
14 W. Chestnut St., Chicago, Ill.

Пімста.

— Поґратулюй мені, Олю, Петро освідчився мені!

— Я сподівалася того по ньому. Позавчора він освідчився був мені, а коли я йому дала гарбуза, вибіг із словами:

— „Тепер я вже готов на все!"

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

АЛЕНТАВН, ПА. Квартальний мітинг Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147., відбудеться 20. березня, в 2 годині пополудні, в парохіяльній галі, 803 N. Front St. Просимо прийти на час і вирівняти свої вкладки. Довгуючі члени,(коли не заплатять своїх вкладок, будуть суспендовані. Просимо родичів платити за діти точно що місяця. Хто бажав би стати членом У .Н. Союзу, або вписати свої діти, нехай зголоситься до секретаря. — И. Матковський, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр., 189 Green St., Allentown, Pa.

ЕКСПОРТ, ПА. Відділ 181 відбуде квартальний мітинг 20. березня, в домі свого предсідника, в 2. годині пополудни. Проситься віх членів, місцевих і позамісцевих, прийти на мітінг і вирівняти свої довги, хто довжен. Маємо великі справи до полагодження. — Петро Славник.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Звичайні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 83, відбудуться в неділю, 20. березня 1938. року, в годині 1. пополудні, в домі У. А. Горожан, 847 Норт Френклин ул. Проситься членів прибути на ці збори, де є багато важних справ, котрі на цих зборах мусять бути полагоджені. — С. Чорномаз, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 347, відбудуться в неділю, 20. березня, в годині 2. пополудні, в галі, де звичайно. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо урядники не будуть сидіти по три годині і чекати на членів. Довгуючих членів напоминається, щоб вирівняли свої вкладки. — М. Романюк, предс.; Т. Ковальський, кас.; Г. Тимчій, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Місячні збори відділу 358. відбудуться в неділю, 20. березня, в Народнім Домі, ул. Вест 14. Проситься всіх членіць прийти на збори, а довгуючих вирівняти вкладки; у противнім разі будуть суспендовані. — А. Карась, секр.

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА. Чвертьрічний мітинг Бр. св. Михаїла, від. 357, відбудеться в неділю, 20. березня, в 2. годині пополудні, в домі під ч. 20 улиця Кінґ. На порядку нарад важні справи, тому всі члени обовязані прибути на час. — А. Возний, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Збори Сестриціва Благовіщення, від. 125, відбудуться дня 20. березня, в год. 12. вполудне, в гали при Оклей і Райс ул. — А. Куропась, предс.; Р. Попадюк, кас.; І. Подола, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. Квартальні збори, Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбудуться в неділю, 20. березня, в годині 5. пополудні, під ч. 135, в церковній сали на Greenwich Ave. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівняти свої довги, бо в противнім разі поступиться згідно зо статутом. — Василь Карий, предс.; Василь Блащук, кас.; Ілько Михайлишин, секр.

ЛОРЕЙН, О. Товариство Український Народний Союз, від. 50, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться дня 20 березня 1938, в годині 1. пополудні, в тій гали, де звичайно. Проситься членів прийти на час. — М. Шемичик, секр.

СТ. ЛУИС, МЕЗУРИ. Перший квартальний мітінг Бр. св. Володимира Вел., від. 179, відбудеться в неділю, 20. березня, в гали У. Н. Дому, 1523 Hicory St., в годині 1. попол. Проситься членів прибути кянайчисленніше. Довгуючих членів напоминається вирівняти свій довг, бо так довше не можливо відтягатися з довгами. Як не будете платити своїх вкладок точно, то ми будемо змушені суспендувати таких членів, котрі довгують до братської каси. — М. Тильович, предс.; М. Кульчицький, кас.; В. Ґолдак, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Місячні збори Бр. Рождества Пресв. Богородиці, від. 259, відбудуться в неділю, 20. березня, в годині 2. пополудні, в галі парохіяльній, 4950 С. Палайна Стр. Проситься всіх членів бути присутніми на цих зборах; буде багато справ до ріщення. — Андрій Фоца, рек. секр.

МІЛКС-БЕРРІ, ПА. Квартальні збори Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудуться в неділю, 20 березня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Позаяк є нові справи до вирішення, тож обовязком кожного члена є бути присутнім на зборах. Також напоминається довгуючих членів, щоб заплатили свою місячну вкладку, бо в противсім разі будуть супендовані. — П. Ґерман, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. Квартальні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в суботу, 19. березня, в годині 7:30 ввечір, в гали Укр. Дем. Клюбу, 30-10 — 32 ул. Проситься всіх членів і члениць явитися на цих зборах, бо є до рішення важні справи, які відносяться до кожного члена. Тут пригадується вам, щоб ви привели з собою на збори своїх знайомих і списали їх у члени У. Н. Союзу. Просимо всіх членів і члениць прийти і вирівняти свої залеглости, бо в противнім разі з такими членами відділ поступить згідно зо статутом. Не принявний на зборах член чи урядник підлягає карі як каже стиатут. — М. Галан, предс.; А. Климишин, кас.; П. Барнич, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудуться в пятницю, 18. березня, в год. 7:30 ввечір. Просимо всіх членів прибути на час. — В. Ярема, предс.; В. Реновець, кас.; Д. Семенюк, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Збори Тов. ім. Івана Франка, від. 103., відбудуться в суботу, 19. березня, в годині 7. ввечір, у парохіяльній галі, 1231 Вест Скат ул. Кожний член має бути на означений час. Члени, котрі не виповнять свого довгу, будуть суспендовані. — Михайло Адамчук, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Квартальні збори Бр. св. Андрея, від. 84, відбудуться в неділю, 20. березня, в год. 2. пополудні, в галі Мих. Неґр., 84 N. River ул. Проситься кожного члена прийти на ті збори, бо є важні справи до полагодження. Будеться приймати нових членів без оплати вступного і лікаря не мусить оплачувати. Тепер лекше вступити до У. Н. Союзу, як колись було і є гарантовано безпечно. Неявившийся член заплатить кару. — Уряд.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Мітинг Бр. св. О. Николая, від. 104, відбудеться в неділю, 20. березня, точно в годині 3. пополудні, в Народнім Домі. Проситься всіх членів прийти на цей мітинг, бо є важні справи до полагодження. Котрі члени довгують, проситься їх свій довг вирівняти, бо інакше будуть супендовані. Не явившийя член буде караний згідно зо статутом. — М. Вітів, предс.; І. Ворона, кас.; Г. Мисак, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, відбудуться в неділю, 20. березня, в годині 12:30, в гали при 1944 Ірі вул. Пригадуємо членам, щоб платили вкладки на зборах кожного місяця, бо члени, котрі не будуть цього виконувати, будуть суспендовані. — І. Маґас, предс.; Н. Батюк, фін. секр.; П. Хомин, рек. секр. А. Багрій, кас.;

КЛІВЛЕНД, О. Місячні збори Сестриціва Н. З. П. Д. Марії, від. 112, відбудуться в неділю, 20. березня. Проситься всіх прибути на ці збори, бо це важні збори. Також пригадується довгуючим членам вирівняти свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Домініка Романович, рек. секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Квартальні збори Тов. Любов, від. 370, відбудуться в суботу, 19. березня, в годині 6. ввечір, у галі церковній, 127 Парк ул. Позаяк маємо важні справи до вирішення, тож обовязком є кожного члена прибути в означений час, як також привести своїх знайомих і своїх дітей та вписати їх до Тов. Любов і до У. Н. Союзу, за що отримаєте нагороду. Як чужі організації вписують наших знайомих, то чому ми не можемо? Таж У. Н. Союз має всі модерні грамоти, як і інші асекураційні організації. Тож усі до праці в орґанізованню нових членів! Довгуючих членів напоминається вирівняти свої залеглости, бо в противнім разі поступиться згідно зо статутом. Члени, суспендовані минулого міяця, зволять прийти і виповнити свої належитости, то будуть приняті наново без ніякої страти. — П. Воляник, предс.; І. Ліпцан, кас.; Й. Децембер, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Збори Сестр. Любов, від. 177, відбудуться в неділю, 20. березня, в 1. год. пополудні, в церковній галі. Прошу явитися на час. — С. Саска, секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Квартальні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 498, відбудуться в неділю, 20. березня, в годині 5. пополудні в Фаєрмен Галі Но. 3, Пайк ул. Проситься всіх членів, місцевих і позаміцевих, зійтися у призначений час. — Уряд.

У фотографа.

Один панок відбирає від фотографа знимки. Переглянувщи їх, каже:

— Я їх не приймаю. Моя жінка виглядає тут, як сова.

— На це треба було звернути увагу перед шлюбом, — відгризся фотоґраф.

—o—

В суді.

— Чи обвинувачений признається, що позичав гроші від ріжних людей і не хоче тепер віддати?

— Алеж я Богу духа винен!...

— Прошу запротоколувати, що обвинувачений має ще одного вірителя!

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ.

(107)



Маючи за собою дикуна з наставленою списою, Джейн, не могла думати рятуватися втечею. Тому вона почала придумувати підступ. А що дикуни даються таксамо легко ловити на компліменти, як і білі люди, то вона заговорила до дикуна: „Ти певно найголовніший ватажок". На це кавуру грубо відповів: „Я не ватажок. Кавандаванда є ним".

Побачивши, що комплімент не промовив йому до душі, Джейн почала звертати на інші теми, а все з ціллю видобути щось від нього. Кавуру довгий час нічого не відповідав, а на кінець визвірився на неї: „Замкни собі рота, бо вирву тобі язик". Джейн з переляку відразу замовчала, а кавуру по хвилі додав: „Кавандаванда всеодно не потребує твого язика".

Коли підступила ніч, Оґдлі (так звався цей кавуру), звязав добрре Джейн і приказав їй покластися спати. Також і сам положився. Вранці рушили далі в дорогу. В полудне вони пройшли поляну, що розділяла село кавурів від нетрів, і підступили під огорожу цеї таємничо понурої оселі. Вони станули під тою самою брамою, під якою недавно стояла Анета.

Звертаючися ще раз до нетрів, Оґдлі промовив глумливо: „Поглянь іще раз на нетри, бо більше їх не побачиш". Після тих слів він застукав до брами і вона почала поволі підноситись, немов пащека якогось величезного звіра. Мороз пройшов по спині Джейн. Наставляючи вперед спису, кавуру приказав їй увійти до середини. За ними миттю закмкнулася брама.